

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

32. ČÍSLO / XXIX. ROČNÍK

14 Kč • 0,76 €

15. SRPNA 2021

Z obsahu:

Ježíšova velikonoční modlitba za nás

Katecheze papeže
Františka při generální
audienci 16. června 2021,
Řím, nádvoří Sv. Damase
v Apoštolském paláci
- strana 2 -

Blahoslavení mučedníci z Rochefortu

Libor Rösner
- strana 4 -

Z duchovního pokladu Alice Lenczewske (63)

- strana 6 -

Eucharistická obnova USA v roce 2022:

„Chceme, aby začal oheň,
ne program“
- strana 7 -

„Pojďte ke mně všichni“ (Mt 11,28)

- strana 8 -

Dokumentaristé *Paměti národa* hledají svědectví

- strana 10 -

Arcibiskup de Moulins- Beufort: Vzdalujeme se lidskosti ve prospěch technických řešení

- strana 10 -

Apoštolská konstituce „Pascite gregem Dei“ mění sankce v církvi

- strana 12 -

Bartolomé Esteban Murillo (1617-1682): Nanebevzetí Panny Marie

Blahoslavení mučedníci z Rochefortu

Francouzská revoluce, svou podstatou namířená proti Bohu a církvi svaté, představuje jedno z nejhrůznějších dějinných období světa. Jen proto, že ji ve 20. století předčily co do počtu obětí dvě jiné zrudné diktatury a protože o ní její popularizátoři dodnes šíří zkreslené a hlavně vybělené zvěsti, nemá ve všeobecném povědomí takovou podobu, jakou si zaslouží. Přitom právě Francouzská revoluce uvedla do života první řízenou genocidu části obyvatelstva, především katolíků, ale také příslušníků aristokracie. Ve Francii dosvědčily tisíce věřících svou víru mučednickou smrtí, kterou jim pod heslem revoluce „Volnost, rovnost, bratrství“ způsobili jejich pronásledovatelé. Tak i početná skupina kléru, jež je nazývána „blahoslavení mučedníci z Rochefortu“.

V roce 1793 vešel ve Francii v platnost jeden z mnoha revolučních zákonů namířených proti nepřátelům revoluce. „La loi des suspects“ neboli „Dekret o podezřelých“ se týkal kněží, kteří odmítli přísahat na novou Občanskou ústavu duchovenstva, jejíž podstatou krom přihlášení se k myšlence revoluce bylo i to, že se z duchovních stali obyčejní úředníci farností volení lidem a placení státem a jemu odpovědní. Zároveň dekret stíhal každého, kdo by zákonu jakýmkoli způsobem odporoval, třeba jen vyjádřením názoru stran jeho znění. Nejpozději v roce 1794 se začal důsledně aplikovat v praxi.

Tzv. nepřisežní kněží a odpůrci z řad občanů měli být zatýkáni a deportováni do Guyany. Sami se měli pod trestem smrti hlásit úřadům a přiznávat se, že na ústavu nepřisáhali, a následně čekat ve vězení na deportaci.

Celkem 2 412 kněží a řeholníků potkal tento osud, kdy byli zadrženi a uvrženi do šatlavy. Plných 892 z nich skončilo v žaláři v Rochefortu, proslulém úděsnými podmínkami. Ten ale nebyl ničím proti tomu, co je ještě čekalo.

Z tohoto přístavu na jihu Francie byli pak kněží, vinou věznění zcela zubožení, nahnáni na bárky, jež je dovezly ke dvěma lodím (Deux-Associés a Washington) kotvicím u opevněného ostrova Aix. Do Guyany plout nemohly, ježto silné anglické loďstvo v té době vytvořilo neprostupnou blokádu, skrze niž nemohla žádná z francouzských lodí proplout, natož starší plavidla nebojového typu. Kněží byli nuceni vyšplhat se na ně po visutých lanech. Je nasnadě, že zejména starší a nemocní služebníci oltáře s tím měli obrovský problém. Na palubě pak všichni přišli o své modlitební knížky, breviáře, růžence i další devocionálie.

Lodě, převážející obvykle otroky, se staly pro mnohé z nich místem, kde dovršili počet svých pozemských dní. Ovšem až po strastiplné cestě křížové, kterou museli projít. Hlad, žízeň, nepohodlí, nemoci, vši a jiný dotěrný hmyz, všudypřítomný zápach linoucí se přelidněným podpalubím, nepřetržitě šikanování ze strany revoluční posádky, to byly jen některé z výdobytků revoluce, jež pro ně měli jejich vězňitelé. Kněží se nesměli ani modlit, hovořit mezi sebou latinsky, kdo byl přistižen při sloužení mše svaté, byl zastřelen. „Nesměli jsme ani pohybovat rty,“ dosvědčil později jeden z přeživších, tisíci se spolu se 470 dalšími v kajutě o rozloze 12 x 11 m, jež se na noc navíc zavírala... Každé ráno pak vězňům připravovali jejich žalárníci „vykuřování“, jak tomu sami říkali, v podobě zapálené substance připomínající asphalt, jejíž dým zaplnil prostory plné dusících se kněží Kristových. Jindy je nahnali na palubu, kde museli namačkáni na sebe celý den stát, v dešti, ve vedru, v zimě. K jídlu dostávali tito

ubožáci trochu fazolí s masem a kousek plesnivého chleba, k pití smrdutou vodu z nádob sloužících na vyměšování.

Vlastně šlo poprvé o princip koncentračního tábora jako takového, neboť nejenže zde byli představitelé kléru internováni právě pro svou sutanu, ale už tak dost děsivé podmínky jim jejich vězňitelé svévolně a záměrně ztěžovali, aby jich ze světa sprovodili co možná nejvíce a ve vlastních očích si přitom sami neušpinili ruce. Kapitán jedné z lodí jménem Laly později přiznal: „Republika tyto lidi odsoudila k zániku a na mně bylo, aby potichu zmizeli.“

Není divu, že vězňové začali brzy umírat na všemožné nemoci, zvláště na tyfus a kurděje. Byly dny, kdy k Pánu odešlo až třináct z nich. Pochovávaní byli na ostrově Aix. Brzy jich bylo tolik (226), že to vzbudilo nevoli u ostrovanů. Lodě proto změnilo kotviště a stanuly u bahnitěho ostrůvku Madame, nedaleko Rochefortu. Ale i tam nadále umírali, a když choroby postihly i posádku, připlula na pomoc třetí loď, která převzala část „nákladu“. Nejtěžší případy byly přeneseny na Madame a uloženy pod stany. Vzдор hmyzu a červům, které jejich vězňitelé likvidovali klacky přímo na jejich tělech, vzдор nesnesitelnému zápachu vyvěrajícímu z bahnitě půdy, nemuseli kněží aspoň dýchat vydýchaný vzduch podpalubí a strádat natěsnání v jeho přeplněných prostorách. Hned 254 z nich se na loď už nikdy nevrátilo...

Uvěznění kněží projevovali obdivuhodnou sílu ducha. Svě žalářování přijali jako Boží vůli a jako možnost přiblížit se k Pánu ještě těsněji. Zachovali si vnitřní pokoj, s nímž nesli kříž bez reptání a nářků, aniž by je jejich nepřátelé zlomili. Připraveni na smrt, dali si předsevzetí, že v budoucnu, přežijí-li tyto hrůzy, bu-

Blahoslavení mučedníci z Rochefortu

dou přijímat s pokorou a pokojem vše, co přijde, co je potká, co dostanou, že třeba nebudou srovnávat ani jídlo, které budou mít na talíři, s tím, které jsou nuceni používat nyní. Ba že s pokojem přijmou i své případné propuštění a že si tak uchovají vnitřní rovnováhu nenarušenou ničím z tohoto světa, jemuž se budou bránit zvýšenou zdrženlivostí všeho druhu. Nadto nebudou nikdy skuhrat na to, co je potkalo, ba ani o tom mluvit.

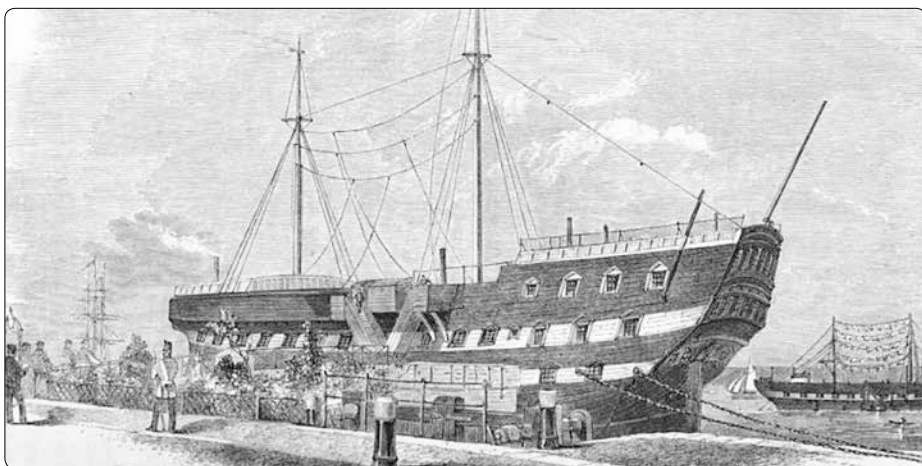
Když se někdy v první polovině roku 1795, po pádu jednoho z nejhorších revolučních tyranů, Robespiera, někdo z vyšších míst smiloval a rozhodl o jejich propuštění, bylo shledáno, že pár měsíců na palubách lodí kotvících u ostrova Aix nepřežilo 547 z nich! Utýraných 547 z 891, to je více než polovina! Úmrtnost na lodi Deux-Associés činila až 80 %. Všichni se až do posledních chvil svých dní modlili a před smrtí odpustili svým vrahům.

Beatifikační proces těchto mučedníků započal v roce 1932 v diecézi La Rochelle. Jelikož se nepodařilo získat úplné hodnověrné údaje o všech těchto hrdiných mužích s kolárkem, blahorečil v roce 1995 Jan Pavel II. jmenovitě pouze 64 z nich a stanovil jejich liturgickou památku na 18. srpen. Byli mezi nimi i řeholníci, např. bosí karmelitáni, kapucíni, minorité či cisterciáci, přičemž za čelného představitele celé skupiny se považuje **Jan Křtitel Souzy** (24. března 1732 – 27. srpna 1794), generální vikář diecéze La Rochelle.

Z řeholníků připomeňme jména těchto obětí: **Jan Ludvík z Besanconu** (vl. jménem Jan Křtitel Xaver z Loiru), jenž se narodil 11. března 1720. Ve 20 letech oblékl kapucínský hábit a noviciát strávil v lyonském konventu. Když se po čase stal knězem, proslul jako výtečný zpovědník a duchovní vůdce. Mezi svými spolupratry byl pak ctěn pro svou pokoru, zbožnost, trpělivost a do daleka působící vnitřní pokoj. Zemřel 19. května 1794.

Protáz ze Séez (vl. jménem Jan Bourdon) přišel na svět 2. dubna 1747 a noviciát v kapucínském řádu zahájil v roce 1767 v klášteře v Bayex. Jeho devizami byly mj. dar mluveného slova a také morální a duchovní síla. Svou stálost ve víře osvědčoval i na palubě lodi-vězení, a to až do 23. srpna 1794.

Třetím kapucínem ze skupiny blahoslaivených mučedníků z Rochefortu je otec

Vězeňská loď podle ilustrace z roku 1862

Sebastian z Nancy (vl. jménem František François), narozený 17. ledna 1749. Vzorným řeholníkem byl již od svého zahájení noviciátu v Saint-Michel v roce 1768 a nepřestal jím být až do svého posledního výdechu 10. srpna 1794.

Trojici karmelitánů tvořili **Jan Křtitel Duverneuil**, řeholním jménem Leonard, jenž do řádu vstoupil v pozdním věku z pozice diecézního kněze. Datum jeho narození je nejasné, zato datum jeho skonu známo je: 1. července 1794.

Dále pak **Michael Alois Brulard**, rodák z Chartres (11. června 1758). Ke karmelitánům vstoupil po absolvování teologických studií, rovněž on se těšil věhlasu skvělého zpovědníka a kazatele. Dne 25. července 1794 položil život za víru ve svého Spasitele.

Jakub Gagnet, řeholním jménem Hubert od sv. Klaudia, se narodil ve Frolois, a to 2. února 1753. Jeho smrt nastala 10. září 1794.

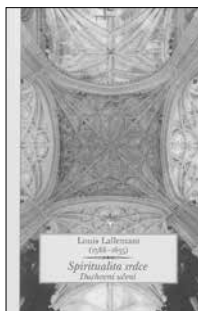

Kříž věnovaný památce kněží pohřbených na ostrově Madame v roce 1794

Z dalších řeholníků zmíníme už jen jména: Minorité **Ludvík Armand Adam** (19. prosince 1741 – 13. července 1794) a **Mikuláš Savouret** (27. února 1733 – 16. července 1794); cisterciáci **Gerváz Brunel** (18. června 1740 – 20. srpna 1794) a **Josef Desgardin** (21. června 1750 – 6. července 1794); augustinián **Gabriel Pergaud** (29. října 1752 – 21. července 1794); kartuzián **Lazar Tiersot** (29. března 1739 – 10. srpna 1794); jezuita **Josef Imbert** (15. prosince 1719 – 5. června 1794) aj.

Z diecézních kněží byli beatifikováni např. **Antonín Banassat** (20. května 1729 – 18. srpna 1794), farář ze Saint Feil, kde je po něm pojmenovaná ulice, **Petr Gabilhaud** (26. července 1747 – 13. srpna 1794), **Claude-Joseph Jouffret de Bonfont**, představený semináře v Autunu (23. prosince 1752 – 10. srpna 1794), **František Mayaudon**, generální vikář v Soissons (4. května 1739 – 11. září 1794), **Mikuláš Tabouillot** (16. února 1745 – 23. února 1795), farář z Mélny-le-Grand, dále tři **bratři Hunotové – Jan** (21. září 1742 – 7. října 1794), **František** (12. února 1753 – 6. října 1794) a **Sebastian Ludvík** (7. srpna 1746 – 17. listopadu 1794) aj. Nejmladším ze skupiny beatifikovaných kněží-mučedníků byl **Hilaire Noël Le Conte** (3. října 1765 – 17. srpna 1794), kněz odpovídající za církevní hudbu v katedrále Bourges, nejstarším pak někdejší jezuita **Jan Mikuláš Cordier** (3. prosince 1710 – 30. září 1794). Na závěr zmíníme ještě **Florenta Dumontet de Cardailaca** (8. února 1749 – 5. září 1794), potomka hraběcího rodu, jenž svého času zastával pozici zpovědníka hraběte z Provence, budoucího krále Ludvíka XVIII., a jeho manželky.

PRO DUCHOVNÍ ŽIVOT

SPIRITUALITA SRDCE • DUCHOVNÍ UČENÍ

Louis Lallemand • Z francouzštiny přeložil Josef Koláček • Odpovědná redaktorka Luisa Karczubová • Předmluva Michal Altricher SJ

Klasické dílo duchovního života od francouzského jezuita Louise Lallemanda (1588-1635), který bývá řazen mezi důležité komentátory mystických autorů Terezie z Ávily a Jana od Kříže. *Spiritualita srdce* uspořádává základní témata každodenního života: hlubokou důvěru v pohyb života a tvořivou přítomnost živého Boha, dary Ducha Svatého a důležitost takzvané druhé konverze – obrácení člověka ke svobodě.

Refugium Velehrad-Roma, s.r.o. • Druhé vydání Brož., 130x205 mm, 336 stran, 275 Kč

NOVĚNA S BL. CARLEM ACUTISEM

Kateřina Lachmanová

Vyšlo s církevním schválením. Tato nověna, při níž prosíme bl. Carla Acutise o přímluvu u Boha, je postavena na některých jeho krátkých, zato však „výživných“ výrociích. Může být použita jako malá duchovní obnova, ať už individuálně, nebo ve společenství, ale také jako prosba o světlo a pomoc v nesnázích, případně jako přímluvná modlitba za druhé: za obrácení našich blízkých – sourozenců či kamarádů, rodičů, vlastních dětí nebo kmotřenců, za uzdravení vztahů v rodině, za těžce nemocné, za lidi v závislostech apod.

Paulínky • Brož., 90x140 mm, křídový papír, 16 stran, 39 Kč

MONOGRAFIE

OČNÍ LÉKAŘ KAREL KUBĚNA

PhDr. Jana Langerová • Odborná spolupráce prof. MUDr. Jiří Řehák, CSc., FEBO, a MUDr. Tomáš Kuběna • Doslov Mons. Josef Nuzík, pomocný biskup olomoucký

Tradice očního lékařství ve Zlíně, špičková v evropském měřítku, má svého zakladatele Karla Kuběna (1927-2019), rodáka z valašských Bordovic. Poznejme blíže životní osudy očního specialisty, jehož rukama prošly za dlouhou lékařskou praxi (léčil do svých devadesáti let) zástupy vděčných pacientů. V předložené monografii jsou osobní paměti doc. Kuběny doplněné o vzpomínky rodiny, spolupracovníků a dalších lidí, kteří měli tu čest trávit v blízkosti špičkového odborníka svůj čas. Svě místo v knize mají i střípky příběhů pacientů, které léčil.

Martin Leschinger - FLÉTNÁ Váz., přebal, A5, křídový papír, 304 stran, 355 Kč

ZDRAVÍ FYZICKÉ I DUCHOVNÍ

KŘESŤANSTVÍ A HOMEOPATIE

Milan Werl

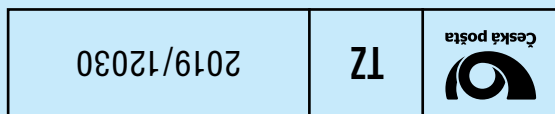
Téma „křesťan a homeopatie“ je zajímavé a velmi aktuální. Diplomová práce Milana Werla k tomuto tématu je důkladná, věcná, vyvážená a celistvá – i proto vyšla poměrně rychle knižně. Publikaci lze doporučit nejen křesťanům, ale i zdravotníkům napříč všemi obory. Čtenář díky ní získá nejen teologicky fundovanou informaci o celé problematice, nýbrž i přesahný, do širšího kontextu zasazený pohled na fyzické i duchovní zdraví Bohem stvořené bytosti – člověka.

Cesta - Iva Pospíšilová • Brož., 140x200 mm, 106 stran, 148 Kč

Objednávky knih - tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803

Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz

Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
779 00 Olomouc

SVĚTLO - týdeník Matice cyrilometodějské, spolku. Vydává Matice cyrilometodějská, spolok. Dolní nám. 24, Olomouc - IČO 00533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Šéfredaktor Mgr. Daniel Děhner, redaktor Mag. Theol. Tomáš Kiml. Vychází s církevním schválením Arcebiskskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>); objednávkový deník: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávkový knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: redakce@maticecm.cz; Registracní značka MK ČR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: CD Photo s.r.o., Chrenovská 21/14, 949 01 Nitra, telefon 00421 903 263 525; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzinger aj.), se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžadáme nevěřejněné příspěvky nevracíme.